

HRANICE ODPOVĚDNOSTI DÍTĚ, RODIČ, PEDAGOG

Materiál je součástí webináře Resilience ve škole. Slouží k inspiraci a nečiní si nárok na dokonalé definování. Nelze jej jakkoliv šířit.

Výuka žáka a jeho pobyt ve škole představují prostor, ve kterém se setkávají tři strany – pedagog, dítě, rodiče. Každá z těchto stran má své pole odpovědnosti, které je v následujících větech zachyceno. To vše přiměřeně věku.

- Pedagog odpovídá za obsah a formu výkladu přiměřené věku dítěte.
- Pedagog odpovídá za odbornou realizaci motivačních pobídek k učení a za realizaci kroků k udržení kázně ve třídě dětí. Vede děti k jejich odpovědnosti za vlastní výkon.
- Pedagog umožňuje prožít žákům jak úspěch, tak i neúspěch s cílem zvyšování odolnosti a dovednosti unést i nepříjemné momenty ve výuce. Pomáhá žákům přiměřeně, nikoliv absolutně.
- Dítě odpovídá za své chování a výkon v učení.
- Pedagog umožňuje žákovi nést následky jeho aktivity. Pozitivní i negativní. Učí jej, že jeho výsledky přicházejí po jeho úsilí. To je nutné pro posilování odolnosti a samostatnosti žáka.
- Pedagog neodpovídá za přístup dítěte k učení a kázni, který je ovlivněn intelektovou nedostačivostí, emoční nezralostí, nedostatky žáka v pracovních návycích pro daný věk adekvátních, neschopností se ukáznit a poruchami chování.
- Pedagog s využitím své odborné kompetence usiluje o snížení případných handicapů žáka v přístupu k učení, ale neodpovídá za to, jak dítě jeho intervenci vytěží.
- I přes veškerou odbornou a lidskou snahu se stává, že žák nereaguje přiměřeným zlepšením. V takovém případě pedagog kontaktuje rodiče a informuje je včas o handicapu jejich dítěte v připravenosti zvládat výuku. Doporučuje možné postupy. S přihlédnutím k rozvoji samostatnosti žáka, jeho odpovědnosti a jeho psychické odolnosti.
- Rodiče na základě informace podané školou o chování jejich dítěte odpovídají za uskutečnění výchovného působení a případných kroků vedoucích ke změně dané situace.
- Pedagog nezanedbává výuku celé třídy pro opakované řešení problematiky jednotlivých dětí nemajících odpovídající přístup k učení.
- Pedagog nepřebírá odpovědnost rodičů za připravenost žáka k výuce a dovednost respektovat kázeňské pokyny.
- Pokud rodič odmítá poskytnout dítěti oprávněnou péči a zároveň se situace ve škole nelepší, je škola oprávněna podat podnět na OSPOD – orgán sociálně-právní ochrany dětí – s dotazem, zda nedochází k zanedbávání povinné péče zákonných zástupců.

